

Zestre pentru Fonoteca de aur

În „Fonoteca de aur” a Radioteleviziunii Române există imprimări, devenite tot mai prețioase cu trecerea timpului, ale unor spectacole radiofonice cu piese importante din dramaturgia românească și străină, în interpretări regizorale și actoricești celebre, al căror răsunet a ajuns până la cele mai tinere generații. Avem astfel ocazia să-l ascultăm pe Mihai Popescu în *Egmont* sau în *Intrigă și iubire*, să urmărim montări semnate de Moni Ghelerter, Sică Alexandrescu sau Mihai Zirra, să cunoaștem „distribuțiile de aur” ale pieselor *Bădăranii* și *Revizorul*, să ne amintim, sau să descoperim arta inegalabilă a unor actori ca Ion Manolescu, Aura Buzescu, Maria Filotti, Miluță Gheorghiu și a multor alții.

„Fonoteca de aur” se îmbogățește însă mereu, și ni se pare demnă de reținut strădania redacției de specialitate a radioului de a înscrie constant în repertoriul său marile texte ale teatrului universal, în interpretarea celor mai buni actori de azi.

O asemenea „achiziție” prețioasă pentru „Fonoteca de aur” a deceniilor ce vor urma considerăm că poate fi recenta premieră cu *Livada de vișini* de Cehov (traducerea: Moni Ghelerter și Radu Teculescu), pusă în undă de Dan Puican și reunind în distribuție pe Gina Patrichi, George Constantin, Mircea Albulescu, Ion Caramitru, Mariana Mihuț, Mariana Buruiană, Dana Dogaru, Mitică Popescu, Mihai Fotino, Ileana Stana Ionescu, Nicolae Luchian Botez. Un spectacol dens, con-

struit cu sobrietate a mijloacelor de expresie, o lectură în adâncime, evitând efectele exterioare, în favoarea unor sublinieri dramatice operate cu discreție, dar totdeauna semnificativ.

Desigur, *Oamenii cavernei* de William Saroyan nu poate fi așezată, pe scara valorilor, alături de piesa lui Cehov, și totuși recenta ei premieră radiofonică (în traducerea de reală finețe a expresiei și precis simț dramatic a regretatei Catinca Ralea) face parte dintre imprimările care „vor avea ceva de spus” și peste ani. În viziunea regizorală a lui Cristian Munteanu și în interpretarea de înalt, ferm profesionalism a unor excelenți actori — George Constantin, Leopoldina Bălanuță, Mircea Albulescu, Dan Condurache, Constantin Dinulescu — lumea dezmoșteniților lui Saroyan, ființe dezarmate în fața unei existențe violente, neiertătoare, suflete de copil incapabil să se adapteze unei „reguli a jocului” de permanentă și rafinată cruzime, această lume a demnității ultragiante și totuși mereu triumfătoare se desenează cu pregnanță, cu forță emoțională și limpezime a ideilor.

*

Aminteam, la începutul acestor însemnări, de preocuparea meritorie a redacției de teatru radiofonic de a include în repertoriul curent texte valoroase ale dramaturgiei universale în interpretarea marilor actori pe care teatrul românesc îi are în acest moment. Ne-ar fi făcut plăcere — și ar fi fost firesc — să putem face aceeași remarcă și în privința dramaturgiei clasice naționale, dar, din păcate, în această direcție eforturile par a fi mai modeste. Prezentarea unor roluri memorabile ale teatrului românesc în interpretarea frunțașilor vieții noastre scenice constituie o îndatorire însemnată a radioului față de spectatorii de azi și de mâine, îndatorire pe care, nu ne îndoim, o va onora.

Cristina DUMITRESCU

Timișoara

Schimb de experiență

Între 8 și 12 iunie, cu participarea unui număr restrâns de colective, fiecare oferind însă o suită de spectacole de o mare diversitate, a avut loc un schimb de experiență între păpușarii din Timișoara, Arad, Craiova, Oradea, la care au asistat și observatori din alte teatre.

Printre producțiile vi-

zionate, câteva au fost urmărite cu real interes. *Ivan Turbincă* — adaptare de Șerban Foartă, după Ion Creangă, pusă în scenă de V. Cărcu, în scenografia Cristinei Nagy Ivănescu — montare dificilă și îndrăzneată, lansând noi procedee de animație (teatrul-gază); *Făt-Frumos cel urit* de Marin So-

VIITORUL ROL

IOANA BULCĂ

Încă din anii studenției, ucenicia scenică a Ioanei Bulcă este dublată de aceea, nu mai puțin dură și exigentă, de actriță de film. Talentul ei e de la început pus la încercare în roluri importante: în film, Ana din *Moara cu noroc*, iar în teatru, Solveig din *Peer Gynt* (examen de diplomă, 1957), alături de Florin Piersic și de Leopoldina Bălanuță, în regia lui Dinu Cernescu, și el absolvent. În 1959, intră prin concurs în echipa primei noastre scene. Notăm câteva dintre rolurile interpretate aici: Marianne (*Tartuffe* de Molière), Judith (*Discipolul diavolului* de G. B. Shaw), Ileana Cosinziana (*Înșir'te, mărgărite* de Victor Eftimiu), Nicole (*Un fluture pe lampă*), Berta (*Cartea lui Iovită*) de Paul Everac, Colette (*Gaițele* de Al. Kirilescu), Elisabeta (*Richard al III-lea* de Shakespeare)... „Întîlnirea cu Elisabeta — cel mai greu și mai frumos rol al ultimilor ani — a venit într-un moment crucial al carierei mele... Reușita a însemnat, poate, cea mai mare bucurie artistică pe care am încercu

cat-o până acum” — spune actrița. Prezență luminoasă, tonică, vitală, Ioana Bulcă posedă știința seducției, dar și argumentele profesionale necesare deopotrivă partiturilor comice și celor intens dramatice. Farmecul și feminitatea au impus-o și ca vedetă de cinema (*Portretul unui necunoscut*, *Fantomile se grăbesc*, *Zodia fecioarei*, *Atunci i-am condamnat pe toți la moarte*, *Canemir*, serialul TV *Un August în flăcări*, *Mihai Viteazul* — Doamna Stanca, rol distins cu premiul de interpretare al A.C.I.N. — 1970).

„E minunat că, după atîția ani, se montează în sfîrșit din nou pe scena Teatrului Național *D'ale carnavalului*. Cred că e cam devreme să vorbesc despre intențiile mele față de rolul Didinei Mazu. Fiecare generație și-a avut «Mițele» și «Didinele» ei — interpretări ilustre care vor rămîne în istoria teatrului nostru. Oricum, distribuirea mea în acest rol a fost o surpriză și pentru mine. Joc pentru prima dată într-un spectacol Caragiale, examen dificil, dar și exercițiu excelent pentru orice actor. Procesul cunoașterii personajului este abia la început, și el îmi poate aduce multe surprize. Unghiul de investigație pe care ni-l propune Sanda Manu ni se pare tuturor deosebit de interesant. Fiecare repetiție reînnoiește plăcerea întîlnirii cu regizoarea, cu care lucrez pentru prima oară pe scenă, deși am colaborat la teatrul TV la două spectacole: *Gaițele* și *Michelangelo* de Kirilescu.

Cine este Didina Mazu? O știe toată lumea, nu e nici un secret... «Femeie... ochi alunecoși, inimă zburdalnică...» (Pampon o spune clar încă din prima scenă). Frumoasă, cochetă, răsfățată, ambițioasă, țintește să urce pe scara socială, desprinzîndu-se de mediul din care provine: îi place să trăiască bine și să profite cît poate de tot ceea ce-i oferă lumea din care face parte, calculînd la rece profiturile investițiilor ei sentimentale. Didina, ca și ceilalți, este un personaj de carnaval, dar ea trebuie privită în funcție de determinantele evenimentelor dramatice; Didina, nu joacă în carnaval, ci îl trăiește“.

Maria MARIN

rescu — în viziunea insolită și incitantă a regizorului Sergiu Savin și a pictorului decorator V. Bölöni (teatrul din Oradea), în competiție cu reprezentația, nu mai puțin reușită, plină de vervă și țîlc, a colectivului craiovean: *Cenușăreasa* — spectacol de minia-turi, de mare rafinament

artistic, propus tot de orădeni, (regia Vera Széle, scenografia V. Bölöni); *Giumbuș-Măgăruș*, al marionetiștilor arădeni (text. Viorica Huber-Rogoz, regia, Francisca Simionescu, scenografia, Zoe Eisele); apoi, recitalurile — *Micul Prinț*, în interpretarea actriței Kilim Ildikó, (Oradea), *Ala-Bala*, în care

evoluează Dan Dumitrescu (Craiova), *Povestea lui Arpagic*, jucată de foarte tînăra Cornelia Popa, ca și promițătorul debut regizoral al actorului Marius Gherasim. (ultimii din Timișoara).

Sîmponzionul care a încheiat manifestarea s-a desfășurat sub semnul seriozității și al competenței.

VIITORUL ROL

HORAȚIU MĂLĂELE

La absolvirea Institutului de teatru „I. L. Caragiale” (1975), Horațiu Mălăele a fost repartizat la Teatrul Tineretului din Piatra Neamț, unde „spre norocul meu — spune actorul — am jucat Dorde din *Tinerețe fără bătrânețe* de Eduard Covali (după Ispirescu) și Davidson în *Dosarul Andersonville* de Saul Levitt, ultimul rol rămânându-mi cel mai drag, și fiind, cred, cel mai interesant din câte am jucat; aș dori oricând să-l mai lucrez, cu experiența de acum”. Tot aici a mai interpretat Truffaldino (*Slugă la doi stăpini* de Goldoni) și Dromichaites (*Muntele* de D. R. Popescu). În 1977 debutează pe scena Teatrului „Nottara” cu Ruprecht (*Ulciorul sfârșit* de H. von Kleist); urmează: Poetul (*Timon din Atena* de Shakespeare), Maiorul (*Familia Tót* de Örkény István), Duffausset (*Mița în sac* de Georges Feydeau) — trei roluri pentru care este premiat de A.T.M. în 1978. Afizele actuale îl prezintă în Smerdiakov

(*Karamazovii*, după Dostoevski), El (De ce dormi, iubito? de Jos Vandelloo) și Varga (O sărbătoare princiară de Teodor Mazilu — spectacol pe care l-a și regizat). Între timp, într-o montare a Teatrului „Tândărică” (regia, Cătălina Buzoianu), a dat viață scenică celebrului Tyl Ulenspiegel, în versiunea dramatică a lui Theodor Mănescu după Charles De Coster. Fișa de creație a lui Horațiu Mălăele nu e bogată în partituri de anvergură, dar fiecare apariție i-a adus atît succes, cît și popularitate; încă din primii ani de meserie, a obținut premii de interpretare pentru aproape toate rolurile în care a fost distribuit. A apărut în peste douăzeci de filme, cucerindu-și repede și sigur dreptul la statutul de vedetă, și este adesea prezent în emisiunile TV. Diversitatea personajelor pe care le-a întruchipat nu înseamnă că actorul „nu și-a găsit genul”, ci demonstrează, dimpotrivă, că registrul său interpretativ este foarte larg.

Repetind rolul Ion din *Acești ingeri triști*, Horațiu Mălăele spune: „Sînt la a doua întîlnire pe scenă cu dramaturgia lui D. R. Popescu. Fiind la începutul repetițiilor, nu am încă prea multe de spus asupra personajului. Ion e un tînăr dăruit cu talent, inteligență, farmec, cu o arzătoare pasiune de viață. E oarecum derutat, din cauza dezacordului dintre principiile morale în care crede ferm și experiențele dure pe care le-a trăit. Clocotul său lăuntric îl împinge să se însingureze, să refuze lumea, să intre în diverse situații conflictuale, cărora nu stie să le găsească rezolvarea. El nu îndreaptă lucrurile, ci acuză... Personajul e prea complex ca să poată fi exlicat în cîteva cuvinte: stări sufletești diverse și contradictorii, sensibilitate, gingășie, candoare — toate se ascund, în comportamentul lui, sub izbucniri de revoltă. Cum piesa s-a jucat în mai multe teatre, cred că publicul e într-o măsură familiarizat cu personajul. Mi se pare una dintre cele mai izbutite lucrări din dramaturgia noastră contemporană: pe măsură ce se joacă, ea capătă înțelesuri noi. Spectacolul nostru, regizat de Mircea Cornișteanu, nu va polemiza cu nici una dintre montările precedente”.

Maria MARIN

Aspecte actuale ale mișcării noastre păpușărești au fost semnalate și analizate de conf. dr. Ilie Gyurcsik. Despre *Locul teatrului de păpuși în sistemul culturii* a vorbit cercetătorul în științe sociologice Paul Caravia; dr. Dumitru Ciomăgean și-a împărtășit experiența în legătură cu *Recuperarea copiilor han-*

dicapași cu ajutorul jocului pănușilor; prof. Victoria Gulyas a subliniat *Efectele psihoterapeutice ale reprezentanței pănușărești*; cercetătoarea Smaranda Vultur a vorbit despre *Caracterul recent al spectacolului cu păpuși din perspectiva capacității infantile de a nara*; dr. Pia Teodorescu ne-a

informat despre *Focalizare în spectacolele Muppets*.

Meritele unei organizări fără greș, ca și cele privind ținuta întregii manifestări, revin, în primul rînd, directorului teatrului de păpuși din frumosul oraș de pe Bega — Ilie Gyurcsik.

Sanda DIACONESCU